

Współczesny wymiar terroryzmu

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: PAP, *Hiszpania: ETA ujawniła łączny bilans swoich zamachów*, 6.11.2018 r., dostępny w internecie: gazetaprawna.pl [dostęp 28.04.2021 r.].
- Źródło: *Mali: Chrześcijanie spaleni żywcem przez islamskich radykałów*, 8.06.2020 r., dostępny w internecie: telewizjarepublika.pl [dostęp 10.06.2020 r.].

- Źródło: *Atak terrorystyczny przed brytyjskim parlamentem. Są zabici i ranni*, 22.03.2017 r., dostępny w internecie: niedziela.pl [dostęp 10.06.2020 r.].

Źródło: domena publiczna.

Terroryści często używają pogroźek, aby osiągnąć swoje cele. Stosują szantaż i groźby, dzięki którym wywołują strach w społeczeństwie. Chcą przekonać adresatów swoich komunikatów, że nie są oni w stanie zapobiec terrorowi. Jego skutki dotyczą ofiar i pośrednio pokrzywdzonych, dotyczą zniszczeń mienia i zakłóceń w dostępie do podstawowych usług. Wraz z postępem cywilizacyjnym sposoby działania terrorystów są coraz bardziej wyrafinowane i potencjalnie mogą paraliżować funkcjonowanie całkiem dużych społeczności.

Twoje cele

- Scharakteryzujesz, czym jest terroryzm.
- Przeanalizujesz przyczyny terroryzmu na przykładzie wybranych grup terrorystycznych.
- Wyjaśnisz sposoby działania organizacji terrorystycznych.

Przeczytaj

Terroryzm, który coraz częściej staje się elementem naszej codzienności, to każde działanie przestępcze wymierzone przeciwko jednostkom, społecznościom, firmom czy państwom, które ma na celu wywołanie atmosfery zagrożenia bezpieczeństwa. Działania terrorystyczne to nic innego jak zamachy, którym terroryści nadają rozgłos, aby wywrzeć presję na grupach, którym grożą. Celem zamachów jest spełnienie oczekiwań terrorystów. Tłem dla współczesnego terroryzmu są głównie przesłanki narodowo-wyzwoleńcze, religijne, polityczne.

Rodzaje zamachów

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wybrane organizacje terrorystyczne

ETA

ETA to jedna z najpoważniejszych grup terrorystycznych w Europie. Działała do 2018 r., a jej celem było doprowadzenie do niepodległości kraju Basków, będącego częścią Hiszpanii.

2

Utworzona została 31 lipca 1959 r. Do 1975 r. ETA cieszyła się dużą sympatią opinii publicznej. Przez pewien czas była uważana za organizację walczącą z reżimem. Z czasem, kiedy jej działania coraz bardziej się radykalizowały, straciła poparcie społeczeństwa.

1

W latach 80. XX w. ETA koncentrowała się wyłącznie na działaniach terrorystycznych. Wyodrębniły się różne jej odłamy.

3

4

W 1988 r. kierownictwo ETA zaproponowało rządowi hiszpańskiemu rozmowy. Nie przyniosły one jednak żadnej ze stron pożądanych skutków. Rozmowy były jeszcze ponawiane, a działalność ETA zawieszana i odwieszana. Ostatecznie 5 września 2010 r. ogłosiła bezterminowe zawieszenie broni.

5

W oświadczeniu z 8 stycznia 2011 r. zadeklarowała trwałe zawieszenie broni i wyrzeczenie się przemocy, a w październiku 2011 r. organizacja ogłosiła definitywnie zakończenie działań zbrojnych.

6

W 2018 r. ETA przeprosiła ofiary swoich zamachów, które nie miały bezpośredniego udziału w konflikcie, i oficjalnie ogłosiła samorozwiązanie wszystkich struktur i zakończenie działalności politycznej.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Pomyśl, jakimi środkami państwo może zwalczać terroryzm.

IRA

IRA to organizacja militarna (część Sinn Féin), której celem było wymuszenie na rządzie brytyjskim niepodległości Irlandii Północnej i połączenie jej z Irlandią Południową. Używając metod terrorystycznych, występowała przeciwko rządowi brytyjskim i wpływom protestanckim.

W latach 90. rozpoczęła negocjacje pokojowe z rządem brytyjskim, a w lipcu 2005 r. ogłosiła zakończenie walki zbrojnej i zapowiedziała kontynuowanie działań tylko metodami politycznymi.

We wrześniu 2005 r. zakończył się proces jej rozbrojenia, kontrolowany przez Międzynarodową Niezależną Komisję Rozbrojeniową, ale działalność IRA kontynuują inne organizacje terrorystyczne powstałe na jej bazie.

Terroryzm arabski

Najważniejszą przyczyną wybuchu konfliktów międzynarodowych jest obecnie terroryzm arabski. Tamtejsze organizacje terrorystyczne występują przeciwko dominacji państw zachodnich i religii chrześcijańskiej, propagując ideę państwa wyznaniowego, bazującego na **prawie szariatu** i dominującej roli przywódców religijnych (także politycznej). Radykalne nastroje w państwach arabskich są potęgowane niestabilną sytuacją gospodarczą. Równocześnie różne odłamy polityczno-religijne toczą w tych państwach zacieklą walkę o władzę, prowadzącą nawet do wybuchu wojen domowych i rewolucji. Podstawową przyczyną tej sytuacji jest **dżihad**. Najważniejszymi grupami religijnymi, które ze sobą rywalizują w świecie arabskim, są **sunnici** i **szyici**.

Al-Ka'ida (z arab. baza)

Jest to sunnicka organizacja terrorystyczna stworzona przez Abd Allaha Azzama w 1988 r. Jej zadaniem było przeciwdziałanie sowieckiej interwencji w Afganistanie. Aktualnie największymi wrogami Al-Ka'idy są państwa Zachodu i sprzymierzone z nimi państwa regionu. Do najważniejszych wrogów zalicza USA i Izrael. Najbardziej znanym liderem Al-Ka'idy był Usama ibn Ladin, znany jako Osama bin Laden.

Hezbollah (z arab. Partia Boga)

Jest to partia polityczna szyitów, która powstała w Libanie w latach 80. ubiegłego stulecia. Ma zwolenników w Syrii, Iranie i innych krajach arabskich, a jej doktryna jest ściśle powiązana z radykalną wersją religii muzułmańskiej. Hezbollah potępia politykę państw zachodnich, uznając je za wrogów w każdym obszarze (politycznym, kulturowym, religijnym). Przez niektóre państwa (USA, Kanadę, Wielką Brytanię, Izrael) Hezbollah jest uważany za organizację terrorystyczną. Z kolei Unia Europejska nie akceptuje jedynie skrzydła militarnego Hezbollahu, którego bojówki specjalizują się w walkach miejskich i zabójstwach.

Mapa globalnego terroryzmu

Kraj: Afganistan

Wartość: 9.6

Kraj: Irak

Wartość: 9.3

Kraj: Nigeria

Wartość: 8.6

Kraj: Syria

Wartość: 8

Kraj: Pakistan

Wartość: 7.9

Kraj: Somalia

Wartość: 7.8

Kraj: Indie

Wartość: 7.5

Kraj: Jemen

Wartość: 7.3

Kraj: Filipiny

Wartość: 7.1

Kraj: Demokratyczna Republika Konga

Wartość: 7

Kraj: Egipt

Wartość: 6.8

Kraj: Libia

Wartość: 6.8

Kraj: Mali

Wartość: 6.7

Kraj: Republika Środkowoafrykańska

Wartość: 6.6

Kraj: Kamerun

Wartość: 6.6

Kraj: Turcja

Wartość: 6.5

Kraj: Sudan Południowy

Wartość: 6.3

Kraj: Tajlandia

Wartość: 6

Kraj: Kolumbia

Wartość: 5.9

Kraj: Sudan

Wartość: 5.8

Kraj: Kenia

Wartość: 5.8

Kraj: Stany Zjednoczone

Wartość: 5.7

Kraj: Niger

Wartość: 5.6

Kraj: Ukraina

Wartość: 5.5

Kraj: Mozambik

Wartość: 5.5

Kraj: Mjanma (Birma)

Wartość: 5.5

Kraj: Burkina Faso

Wartość: 5.4

Kraj: Wielka Brytania

Wartość: 5.4

Kraj: Etiopia

Wartość: 5.3

Kraj: Arabia Saudyjska

Wartość: 5.2

Kraj: Bangladesz

Wartość: 5.2

Kraj: Palestyna

Wartość: 5.2

Kraj: Burundi

Wartość: 5.1

Kraj: Nepal

Wartość: 5

Kraj: Indonezja

Wartość: 5

Kraj: Francja

Wartość: 5

Kraj: Rosja

Wartość: 4.9

Kraj: Czad

Wartość: 4.8

Kraj: Iran

Wartość: 4.7

Kraj: Izrael

Wartość: 4.5

Kraj: Południowa Afryka

Wartość: 4.5

Kraj: Chiny

Wartość: 4.5

Kraj: Liban

Wartość: 4.4

Kraj: Niemcy

Wartość: 4.3

Kraj: Grecja

Wartość: 4.2

Kraj: Chile

Wartość: 4.1

Kraj: Wenezuela

Wartość: 4.1

Kraj: Meksyk

Wartość: 4

Kraj: Uganda

Wartość: 4

Kraj: Tadżykistan

Wartość: 3.9

Kraj: Tunezja

Wartość: 3.9

Kraj: Angola

Wartość: 3.8

Kraj: Belgia

Wartość: 3.6

Kraj: Kanada

Wartość: 3.6

Kraj: Sri Lanka

Wartość: 3.6

Kraj: Szwecja

Wartość: 3.5

Kraj: Algieria

Wartość: 3.4

Kraj: Boliwia

Wartość: 3.4

Kraj: Hiszpania

Wartość: 3.4

Kraj: Tanzania

Wartość: 3.3

Kraj: Bahrajn

Wartość: 3.2

Kraj: Paragwaj

Wartość: 3.1

Kraj: Włochy

Wartość: 3.1

Kraj: Jordania

Wartość: 3.1

Kraj: Nikaragua

Wartość: 3

Kraj: Rwanda

Wartość: 2.9

Kraj: Peru

Wartość: 2.8

Kraj: Zimbabwe

Wartość: 2.8

Kraj: Irlandia

Wartość: 2.7

Kraj: Kongo

Wartość: 2.7

Kraj: Australia

Wartość: 2.6

Kraj: Wybrzeże Kości Słoniowej

Wartość: 2.6

Kraj: Brazylia

Wartość: 2.5

Kraj: Malezja

Wartość: 2.5

Kraj: Kuwejt

Wartość: 2.5

Kraj: Ekwador

Wartość: 2.5

Kraj: Holandia (Niderlandy)

Wartość: 2.3

Kraj: Japonia

Wartość: 2.3

Kraj: Kosowo

Wartość: 2.3

Kraj: Haiti

Wartość: 2.2

Kraj: Finlandia

Wartość: 2.0

Kraj: Madagaskar

Wartość: 2

Kraj: Argentyna

Wartość: 1.7

Kraj: Austria

Wartość: 1.7

Kraj: Kazachstan

Wartość: 0

Kraj: Ghana

Wartość: 1.6

Kraj: Kirgistan

Wartość: 1.5

Kraj: Bośnia i Hercegowina

Wartość: 1.4

Kraj: Papua-Nowa Gwinea

Wartość: 1.4

Kraj: Gruzja

Wartość: 1.3

Kraj: Gwatemala

Wartość: 1.3

Kraj: Maroko

Wartość: 1.2

Kraj: Senegal

Wartość: 1.2

Kraj: Armenia

Wartość: 1.2

Kraj: Laos

Wartość: 1

Kraj: Tajwan

Wartość: 1

Kraj: Czarnogóra

Wartość: 1

Kraj: Wietnam

Wartość: 1

Kraj: Honduras

Wartość: 1

Kraj: Gwinea

Wartość: 1

Kraj: Dania

Wartość: 1

Kraj: Czechy

Wartość: 0.9

Kraj: Azerbejdżan

Wartość: 0.7

Kraj: Malawi

Wartość: 0.7

Kraj: Gabon

Wartość: 0.6

Kraj: Polska

Wartość: 0.5

Kraj: Jamajka

Wartość: 0.5

Kraj: Litwa

Wartość: 0.5

Kraj: Sierra Leone

Wartość: 0.5

Kraj: Albania

Wartość: 0.4

Kraj: Cypr

Wartość: 0.4

Kraj: Bułgaria

Wartość: 0.4

Kraj: Dżibuti

Wartość: 0.3

Kraj: Zambia

Wartość: 0.3

Kraj: Macedonia Północna

Wartość: 0.3

Kraj: Korea Południowa

Wartość: 0.3

Kraj: Łotwa

Wartość: 0.2

Kraj: Szwajcaria

Wartość: 0.2

Kraj: Węgry

Wartość: 0.2

Kraj: Dominikana

Wartość: 0.2

Kraj: Urugwaj

Wartość: 0.2

Kraj: Nowa Zelandia

Wartość: 0.1

Kraj: Estonia

Wartość: 0.1

Kraj: Mołdawia

Wartość: 0.1

Kraj: Serbia

Wartość: 0.1

Kraj: Liberia

Wartość: 0.1

Kraj: Lesotho

Wartość: 0.1

Kraj: Norwegia

Wartość: 0.1

Kraj: Słowacja

Wartość: 0.1

Kraj: Zjednoczone Emiraty Arabskie

Wartość: 0

Kraj: Gujana

Wartość: 0

Kraj: Panama

Wartość: 0

Kraj: Islandia

Wartość: 0

Kraj: Katar

Wartość: 0

Kraj: Trynidad i Tobago

Wartość: 0

Kraj: Uzbekistan

Wartość: 0

Kraj: Bhutan

Wartość: 0

Kraj: Białoruś

Wartość: 0

Kraj: Benin

Wartość: 0

Kraj: Botswana

Wartość: 0

Kraj: Kambodża

Wartość: 0

Kraj: Kostaryka

Wartość: 0

Kraj: Chorwacja

Wartość: 0

Kraj: Kuba

Wartość: 0

Kraj: Salvador

Wartość: 0

Kraj: Gwinea Równikowa

Wartość: 0

Kraj: Erytrea

Wartość: 0

Kraj: Gwinea Bissau

Wartość: 0

Kraj: Mauretania

Wartość: 0

Kraj: Mauritius

Wartość: 0

Kraj: Mongolia

Wartość: 0

Kraj: Namibia

Wartość: 0

Kraj: Korea Północna

Wartość: 0

Kraj: Oman

Wartość: 0

Kraj: Portugalia

Wartość: 0

Kraj: Rumunia

Wartość: 0

Kraj: Singapur

Wartość: 0

Kraj: Słowenia

Wartość: 0

Kraj: Eswatini

Wartość: 0

Kraj: Gambia

Wartość: 0

Kraj: Timor Wschodni

Wartość: 0

Kraj: Togo

Wartość: 0

Kraj: Turkmenistan

Wartość: 0

GTI - Globalny Indeks Terroryzmu; wartość w skali 0-10 wyliczana dla danego kraju złożona z czterech czynników o różnych wagach: liczbie zamachów terrorystycznych, ich ofiar śmiertelnych, rannych i wartości strat materialnych poniesionych wskutek zamachów w ciągu danego roku. Im wyższa wartość, tym wyższe zagrożenie.

Oprac. na podst.: Institute for Economics & Peace, *Global Terrorism Index 2019*, visionofhumanity.org [dostęp: 19.08.2020].

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wskaż warunki, które muszą zaistnieć, aby całkowicie wyeliminować terroryzm, i rozważ, czy jest to w ogóle możliwe.

***Modus operandi* terrorystów**

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Największe współczesne zamachy terrorystyczne

Największe współczesne akty terrorystyczne w Europie Zachodniej i USA

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

dżihad

(z arab. *dżihad* – zmaganie, walka); „święta wojna”, która ma na celu szerzenie wiary; oznacza wszelkie działania podejmowane w kierunku umacniania islamu zarówno przez walkę zbrojną, nawracanie niewiernych, pokojowe propagowanie tej religii, jak również wewnętrzne zmagania wyznawców

ETA

(z bask. *Euskadi Ta Askatasuna* – Baskonia i Wolność); baskijska organizacja terrorystyczna dążąca do oddzielenia Kraju Basków od Hiszpanii

IRA

Irlandzka Armia Republikańska

modus operandi

inaczej: sposób działania

prawo szariatu

prawo normujące życie wyznawców islamu w obszarze zwyczajów religijnych, organizacji władzy religijnej oraz codziennego funkcjonowania

sunnici

ortodoksyjni muzułmanie, których religia związana jest z naukami koranicznymi; wyznawaną doktrynę wykładają w szkołach koranicznych, a nauczyciele są jednocześnie liderami politycznymi i przywódcami religijnymi

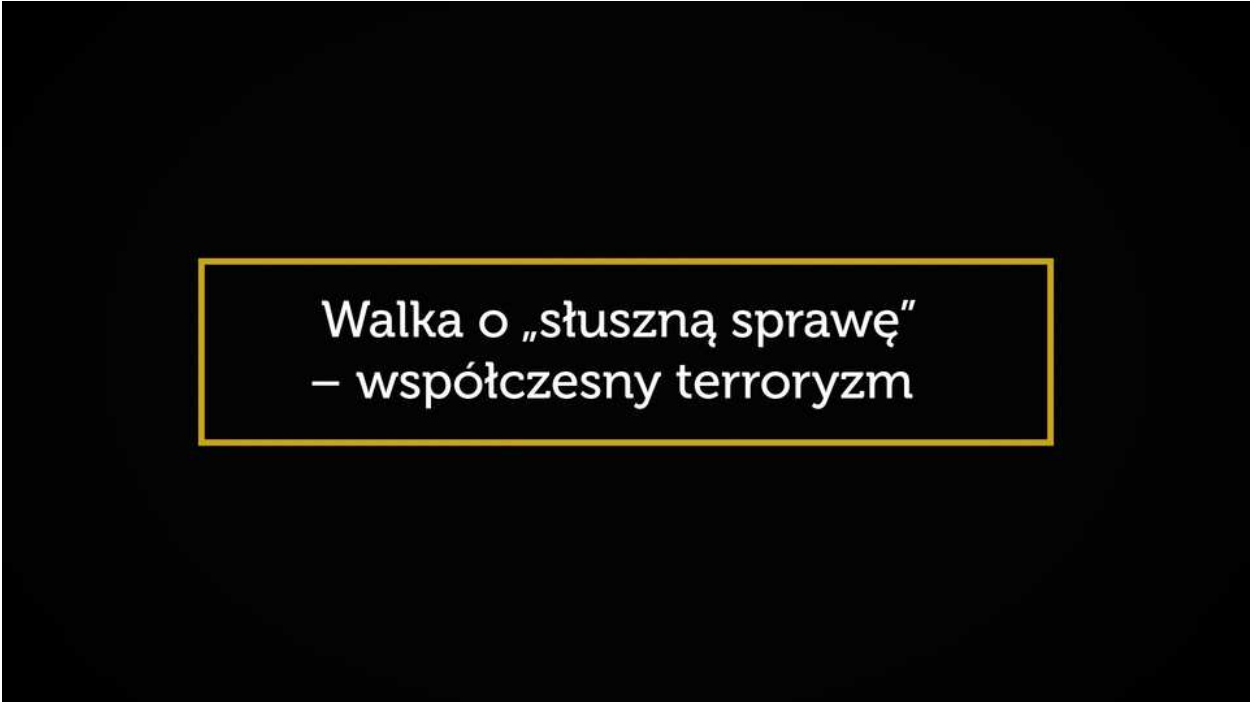
szyici

grupa religijna wierząca, że jej członkowie są bezpośrednimi spadkobiercami duchowymi Mahometa; ich przywódcy religijni są uważani za nieomylnych i pełnią funkcję sędziów, nauczycieli wiary oraz przywódców politycznych

Film

Polecenie 1

Zapoznaj się z filmem i wykonaj ćwiczenia.

Walka o „słuszną sprawę”
– współczesny terroryzm

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/Dgn2oZ3fX>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału Walka o "słuszną sprawę" – współczesny terroryzm.

Ćwiczenie 1

Wyjaśnij, dlaczego terroryzm islamski jest wyzwaniem dla światowego bezpieczeństwa.

Ćwiczenie 2

Wskaż różnice między klasycznym terroryzmem politycznym XX w. a terroryzmem współcześnie.

Ćwiczenie 3

Rozważ, dlaczego rozbiście Al-Ka'idy nie rozwiązało problemu terroryzmu islamskiego.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wskaż, które ataki zaliczamy do terrorystycznych.

☐ ataki anarchistyczne

☐ ataki medialne

☐ ataki separatystyczne

☐ ataki prawicowe

Ćwiczenie 2

Wskaż spośród podanych przykładów sposoby działania organizacji terrorystycznych.

☐ organizowanie obrad przy okrągłym stole

☐ ataki związane z wykorzystaniem internetu i innych środków w cyberprzestrzeni

☐ organizowanie kampanii medialnych

☐ mediacje z udziałem neutralnych mediatorów

Ćwiczenie 3

Przyporządkuj nazwę organizacji terrorystycznej lub jej skrót do charakterystyki tej organizacji.

Hamas

organizacja militarna walcząca o niepodległość Irlandii Północnej i o połączenie jej z Irlandią Południową

Hesbollah

sunnicka organizacja terrorystyczna

ETA

brak charakterystyki

IRA

partia polityczna szyitów

Al-Ka'ida

organizacja walcząca o niepodległość kraju Basków

Ćwiczenie 4

Podaj, w którym roku nastąpiło rozwiązanie terrorystycznej organizacji Kraj Basków i Wolność.

Zaznacz odpowiedź najbliższą swojej.

Porównaj swoją odpowiedź

Ćwiczenie 5

Scharakteryzuj, czym jest Al-Ka'ida.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj ćwiczenie.

((PAP

Hiszpania: ETA ujawniła łączny bilans swoich zamachów

Z szacunków kierownictwa ETA wynika, że jej członkowie przeprowadzili łącznie 2606 „akcji”, w których zginęło 758 osób. Do działań tych zaliczono również zamachy, do których (...) organizacja dotychczas się nie przyznawała.

Źródło: PAP, *Hiszpania: ETA ujawniła łączny bilans swoich zamachów*, 6.11.2018 r., dostępny w internecie: gazetaprawna.pl [dostęp 28.04.2021 r.].

Zaznacz, które stwierdzenia odnoszące się do tekstu źródłowego są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Powyższy tekst dotyczy organizacji terrorystycznej o charakterze anarchistyczno-lewicowym.	☐	☐
Członkowie tej organizacji dążyli do utworzenia państwa na terenie dwóch krajów europejskich.	☐	☐
Władze organizacji opisanej w tekście ogłosiły swoje samorozwiązanie i zaprzestanie działalności politycznej w XXI w.	☐	☐

Wskaż dwa zamachy terrorystyczne dokonane przez to samo ugrupowanie terrorystyczne.

- ☐ Mija nieco ponad rok od zamachów w Madrycie, a kolejna europejska stolica – tym razem Londyn – staje się celem ataku terrorystycznego. W lipcu 2005 r. zamachowcy uderzają w najbardziej newralgiczne miejsca angielskiej metropolii, kompletnie paraliżując ruch komunikacyjny. (...) Nie żyją 52 osoby, ok. 700 jest rannych.

- ☐ 2015 r. przechodzi właśnie pod znakiem nowych tragedii. Najpierw, w styczniu, (...) ekstremiści atakują paryską redakcję pisma satyrycznego „Charlie Hebdo”, znaną m.in. z wcześniejszych prześmiewczych karykatur proroka Mahometa. Zamachowcy wiedzą, kogo szukają. Zabijają z zimną krwią 12 osób.

- ☐ We wrześniu 2004 r. (...) na terytorium Osetii Północnej, terroryści strzelają do... dzieci. Gdy (...) zamachowcy opanowali gmach szkoły, świat wstrzymuje oddech. A później płacze: śmierć ponoszą 334 osoby, głównie nieletnie.

- ☐ W październiku 2002 r. zakładnikami (...) stają się widzowie oraz aktorzy (...) Teatru na Dubrowce. Napastnicy uderzają w najmniej spodziewanym momencie – w czasie spektaklu. Antyterroryści przypuszczają szturm, ale jest wiele ofiar. Ginie co najmniej 130 zakładników.

Źródło cytatów: *Terroryzm straszy Europę od lat*, extra.natemat.pl [dostęp 19.04.2021 r.].

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj polecenie.

“*Atak terrorystyczny przed brytyjskim parlamentem. Są zabici i ranni*”

Brytyjska premier Theresa May jest „myślami z zabitymi i rannymi w przerażającym ataku, a także z ich rodzinami” – poinformowały w środę wieczorem służby prasowe Downing Street. Szefowa rządu przewodniczy posiedzeniu sztabu antykrzysowego COBRA. „Premier jest na bieżąco informowana o postępach w śledztwie” – podkreślono w oświadczeniu.

May poleciła, by na Downing Street w hołdzie ofiarom zamachu opuścić flagi do połowy masztu. Jak poinformował Mark Rowley z londyńskiej Metropolitan Police, w wyniku ataku terrorystycznego w pobliżu parlamentu zginęły co najmniej cztery osoby, a co najmniej 20 zostało rannych. Według informacji policji, sprawca najpierw wjechał samochodem w ludzi spacerujących po Moście Westminster, a następnie ranił śmiertelnie nożem policjanta strzegącego jednego z wejść do parlamentu. Po wejściu na teren został zastrzelony przez interweniujące służby bezpieczeństwa. Policja twierdzi, że napastnik najprawdopodobniej działał w pojedynkę.

Źródło: *Atak terrorystyczny przed brytyjskim parlamentem. Są zabici i ranni*, 22.03.2017 r., dostępny w internecie: niedziela.pl [dostęp 10.06.2020 r.].

Wskaż, jakie cele leżały u podstaw zamachu. Podaj przynajmniej dwa.

Dla nauczyciela

Autor: Dawid Tarczyński

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Współczesny wymiar terroryzmu

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

VII. Współczesne stosunki międzynarodowe.

Uczeń:

5) wyjaśnia źródła współczesnego terroryzmu oraz przedstawia różne organizacje terrorystyczne i sposoby oraz przykłady ich działania.

Zakres rozszerzony

XIII. Ład międzynarodowy.

Uczeń:

16) wyjaśnia przyczyny i sposoby działania terrorystów.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- charakteryzuje, czym jest terroryzm;
- analizuje przyczyny terroryzmu na przykładzie wybranych grup terrorystycznych;
- porównuje sposoby działania organizacji terrorystycznych.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- burza mózgów;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem multimediu.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Przed lekcją

Chętni/wybrani uczniowie przygotowują prezentację, w której powinny być ujęte następujące zagadnienia:

- czym jest współczesny terroryzm;
- jakie sposoby działania mają terroryści;
- jakie przyczyny leżą u podstaw terroryzmu;
- wybranych przykładów organizacji terrorystycznych.

Faza wstępna

1. Uczniowie odpowiadają na pytania:

- Co rozumieją pod pojęciem współczesnego terroryzmu?
- Jakie znają sposoby działania terrorystów?
- Jakie przyczyny terroryzmu są w stanie wskazać?
- Czy potrafią wskazać organizacje terrorystyczne?

Odpowiedzi są zapisywane na tablicy przez wybraną osobę.

2. Przedstawienie tematu i celów zajęć.

Faza realizacyjna

1. Przedstawienie uczniowskiej prezentacji. Po jej zakończeniu reszta klasy może zadawać prelegentom pytania.
2. Dyskusja. Uczniowie zapoznają się z tekstem źródłowym i w parach przygotowują argumenty do dyskusji na temat: „Wyznawcy których religii są najbardziej narażeni na ataki terrorystów i dlaczego?”. Na zakończenie chętne/wybrane osoby przedstawiają wnioski.

“ Mali: Chrześcijanie spaleni żywcem przez islamskich radykałów

W Mali doszło do serii ataków islamskich radykałów. W ich wyniku w ciągu ostatnich dni zamordowanych zostało co najmniej 27 osób. Niektóre z nich zostały spalone żywcem. Ofiarą agresorów padły trzy wioski w środkowej części kraju, które w przeważającej części zamieszkane były przez chrześcijan.

Napastnicy przyjechali na motocyklach i otworzyli ogień do bezbronnej ludności.

– Całkowicie nas zaskoczyli – powiedział w rozmowie z agencją Reutera przedstawiciel jednej z wiosek.

W ostatnich latach kraj ten cierpi z powodu eskalacji przemocy między grupami etnicznymi. Do największych napięć dochodzi w centralnym Mali, między pastersko-koczowniczym ludem Fulani, wyznającym islam, oraz osiadłym, rolniczym ludem Dogonów, który wyznaje tradycyjne religie politeistyczne, a część chrześcijaństwo.

Źródło: Mali: Chrześcijanie spaleni żywcem przez islamskich radykałów, 8.06.2020 r., dostępny w internecie: telewizjarepublika.pl [dostęp 10.06.2020 r.].

3. Praca z filmem. Po obejrzeniu materiału uczniowie dyskutują o tym, dlaczego rozbiście Al-Ka'idy nie rozwiązało problemu terroryzmu islamskiego.
4. Uczniowie wykonują ćwiczenia interaktywne wskazane przez nauczyciela. Wspólne omówienie odpowiedzi.

Faza podsumowująca

1. Sporządzenie notatki z lekcji z podziałem na najważniejsze informacje dotyczące:

- pojęcia terroryzmu;
- sposobów działania terrorystów;
- przyczyn terroryzmu;
- przykładów organizacji terrorystycznych.

Praca domowa:

Wykonanie ćwiczeń 1 i 2 dołączonych do filmu.

Materiały pomocnicze:

Atak terrorystyczny przed brytyjskim parlamentem. Są zabici i ranni, niedziela.pl. . Mali: Chrześcijanie spaleni żywem przez islamskich radykałów, telewizjarepublika.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Film może być wykorzystany do lekcji powtórzeniowej lub jako materiał do przygotowania prezentacji multimedialnej o współczesnym wymiarze terroryzmu.